

paa andre Tanker, som de havde godt af at pløie igjennem. — Efter at jeg nu har udtalt disse Ord, som jeg godt visste ikke kunde gjøre sig Haab om at faae tilstrækkelig Tilstemning — det ventede jeg ikke, men jeg maatte alligevel udtale dem — vil jeg sige, at det dog kan have sit Gode, at de ere blevene udtalte overfor de altsor tillidsfulde Udtalelser, der fremkomme fra de saakaldte Sagkyndiges Side, som man ser i Skrifter paa Prent, og som man hører i denne Sal om, hvorledes det vil være muligt at gjøre det og det og det. Jeg vil benytte denne Leilighed — jeg faar maaste ikke oftere en saadan i denne Sal — til at lægge paa Hjerte, at de Erfaringer, vi have indhentet fra de Sagkyndige, ikke love os Meget, thi naar vi tænke paa den Tid, der er hengaaet siden Spørterne bleve anlagte, kunde det gjerne være, at de Forter, vi begynde paa idag, og som skulle være færdige om 10 eller 7 Aar, ere ubrugelige, inden vi blive færdige med dem. Jeg tror ikke, at min Stemme ved denne Leilighed vil være nødvendig til at bringe dette Spørgsmaal frem, og jeg takker de Medlemmer, som ellers ere mine Meningsfæller, fordi de taalmodig have hørt paa min afvigende Mening. Jeg vil tillige indrømme, at de ud af en kunstig fremkaldt Stemning have gjort det mest Mulige for at undgaa, hvad der for mig vilde være det Allerfarligste, nemlig at udsætte Danmarks vigtigste Punkt for et snarligt Oversalb, og derfor takker jeg dem. Jeg vil heller ikke ved denne Leilighed glemme at sige, at det dog altid er et Fremstribt hos den nuværende Minister, at han ikke som den forrige er gaaet saa let til denne Kjøbenhavns Befæstning fra Land-siden, som forekommer mig, at være noget af det Gyseligste — havde jeg nær sagt — der kan komme op i Folks Tanker, og hvis jeg kan bidrage til, at vi undgaa at komme dybere ind med Hensyn til Spøbefæstningen, gjør jeg det ogsaa. Jeg vilde helst være fri for det Hele, og som sagt kaste hele min Kraft paa at udvilde det danske Folk til dygtige, kraftige Søfolk med hurtige Kræfter, som ikke gaa af Brug efter 10 Aars Forløb, og dernæst med en kraftig Væbning af vore Søpæner tillands. Dertil vil jeg yde mine Kræfter, fordi jeg mener, at det hører til et sundt og kraftigt Folkeliv og er overensstemmende med vort Folks Tænkemaade fra gammel Tid; men jeg vil ikke overspringe den store Rensgjerning, at Omstændighederne have bragt Danmark ud af Stand til at have en eneste Fæstning. Naar Forholdene, naar de styrende Magter, som det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgtreds (Lermansen) talte om, have ført det dertil, og naar Udskillige af dem, som han i sine Skrifter maaste roser, have været med til at fremkalde den Krisis, som førte dertil — naar dette er kommet over et Folk, skal man ogsaa, ligesom maagtigere Folk, bøje sig for Omstændighedernes Magt, og ikke ved egne ufloge og af Mangel paa Fremsyn grundede Doveslykker

fremkalde Indblanding fra Fremmedes Side, som vi ellers paa Grund af vort hele Lands Beliggenhed have den største Udsigt til at kunne undgaa.

Thomsen: Det havde slet ikke været min Hensigt at ville begjære Ordet ved denne 3die Behandling af Befæstningsloven, thi, saaledes som jeg allerede havde den Ære at udtale ved 2den Behandling, var det mig jo klart, at, naar der ikke ved denne Leilighed fra alle indflydelsesrige Sider blev viist en ganske overordentlig Smøbekommen, en Stræben efter at benytte og optage de gode Momenter, som findes i de forskellige Udtalelser og Forslag, der ere komne frem fra forskellige Sider, vilde hele Lovforslaget paa Grund af den Skikkelse, hvori det nu er kommet til at ligge for, i Birkeligheden allerede være dødt. Det er af den Grund, jeg heller ikke har troet at burde stille noget som helst Vædringsforslag ved 3die Behandling, fordi jeg betragter det i og for sig som fuldstændig unyttigt og fuldstændig haabløst nu idag her at vente nogen Smøbekommen. Naar jeg imidlertid har begjært Ordet, er det, fordi jeg har anset det for min Pligt at udtale mig efter den direkte Opfordring, jeg har faaet dertil igjennem de kritiske Bemærkninger, som den ærede Ordsfører (Bojssén) sendte til mig.

Jeg maa dog, inden jeg gaar over til at besvare dem, udtale, at jeg kan være enig med den ærede Ordsfører deri, at der dog virkelig maa siges at være vundet Noget ved disse Forhandlinger, selv om de ikke føre til noget positivt Resultat. Jeg har allerede tidligere nævnt de Fordele, som jeg tror, der maa betragtes som vundne Resultater af Forhandlingerne, og det er, at der hos alle ærede Medlemmer er fremkommet en Erkendelse af Nødvendigheden af virkelig at gjøre noget Alvorligt, noget Extraordinært, at anvende større Bøvel til Udviklingen af vort Forsvar, og denne Erkendelse er kommen frem i det Forslag, hvorved de ærede Medlemmer opfordre alle Borgere til at paatage sig en ny Skat. Det er en Beredvillighed fra deres Side, som jeg i høieste Grad paa-skjønner, og hvortil jeg ogsaa skal vise min Tilslutning derved, at jeg agter at stemme for det Vædringsforslag, der er stillet af Udvalgets Mindretal under Nr. 2, som gaar ud paa at fastslaa, at der næste Aar skal forelægges et Lovforslag, vedrørende Tilveiebringelsen af disse extraordinære Midler ved en Skat paa Indtægt og Formue; jeg mener derved at betegne, at jeg for min Person ingenlunde har Noget at indvende imod, at der ad extraordinær Veie skaffes de fornødne Penge. Jeg har ligeledes udtalt, at jeg glædede mig over, at det var en Erkendelse, der nu var faaet fast, at en Koncentration af Forsvaret var nødvendig, naar vi overhovedet skulde udrette Noget, ligesom det var mig glædeligt at se, at Flaadens Betydning mere og mere begyndte at blive klar. Det har derhos glædet mig ved denne 3die Behand-